

КІР АТАКУЄ

Кір – це гостре висококонтагіозне вірусне захворювання, яке відноситься до групи інфекцій дихальних шляхів, викликається вірусом кору, передається повітряно-крапельним шляхом, проявляється гарячкою, катаральними явищами, висипкою на шкірних покривах та слизових оболонках щік у вигляді плям Філатова-Копліка.

Як можна заразитися кором

Вірус кору достатньо стійкий у навколишньому середовищі, при кімнатній температурі зберігається протягом декількох годин, поширюється при кашлі та чханні хворої людини. Кір належить до числа інфекцій з дуже легким крапельним механізмом передачі і масовою сприйнятливістю, тому рівень захворюваності знаходиться у прямій залежності від кількості неімунних (не щеплених) осіб. Інфекція дуже швидко поширюється, з потоком повітря вірус може навіть поширитись у сусідні приміщення, наприклад через вікна, вентиляцію тощо. Інкубаційний період для кору (період від моменту зараження до появи перших ознак захворювання) складає 8-17 днів, максимальний – 21 день. Хворий на кір небезпечний для оточуючих в останні 1-2 дні інкубаційного періоду, в катаральному періоді та перші 4 дні висипу. Після перенесеного захворювання зберігається тривалий імунітет. Діти, які народились від перехворілих матерів, нечутливі до кору перші 4 - 6 місяців життя, оскільки протягом цього періоду у крові зберігаються материнські антитіла.

Симптоми кору

Хвороба розпочинається з незначного підвищення температури тіла, нежитю, першіння в горлі, покашлювання. На внутрішній поверхні щік біля корінних зубів з'являються утворення величиною з макове зерно, оточене червоною каймою, які мають назву плям Філатова-Копліка та мають діагностичне значення. Після, так званого «катарального періоду», через 3-4 дні з'являється характерна висипка (численні дрібні червонуваті цятки, які мають тенденцію до злиття й утворення більших плям), яка характеризується етапністю висипання: спочатку за вухами, на обличчі, шиї, потім розповсюджується на верхню частину тулуба та руки, і лише потім на ноги. Обличчя стає одутлим, сльозяться очі, продовжуються виділення з носа. Може хвилеподібно підвищуватись температура тіла - до 40,5 °С. Висипка тримається впродовж 3-4 днів, а потім зникає у тому ж порядку, у якому з'являлася, верхній шар шкіри, на якій був висип, починає відлущуватись.

Які ускладнення кору

У кожного третього хворого вищевказане захворювання викликає ускладнення: пневмонію, отит та інші бактеріальні інфекції, може погіршуватись слух, спостерігатися розумова відсталість. Хворі на кір особливо чутливі до стрептококової інфекції. Внаслідок перенесеного кору може розвинути енцефаліт чи паненцефаліт. Дуже небезпечний кір для вагітних жінок, оскільки може спричинити викидень чи патологічні зміни у розвитку дитини.

Особливості епідемічного процесу при кору

Кору притаманна циклічність коли пік захворюваності повторюється через кожні 5-6 років. Циклічні підйоми захворюваності реєструвались у 2001, 2006 та 2012 рр. Так впродовж 2012 року у Львові було зареєстровано 990 випадків захворювання з інтенсивним показником 125,7 на 100 тис. населення. Для порівняння, у 2013-му було 73 випадки з інт.пок. 9,27; 2014-му – 20 з інт.пок.2,66; 2015-2016 роках захворюваність не реєструвалась. Впродовж 2017 року зареєстровано 28 випадків. А починаючи з січня 2018 року спостерігається стрімке наростання рівня захворюваності.

Також для даної інфекції характерна зимова-весняна сезонність, коли найвищий рівень захворюваності припадає на грудень-травень.

Кір відноситься до імунокерованих інфекцій, при яких рівень захворюваності залежить від кількості неімунних осіб. За рекомендаціями ВООЗ охоплення щепленнями має складати більше 95%, щоб забезпечити популяційний імунітет та наблизити ліквідацію хвороби. Аналіз захворюваності на кір за попередні роки показав, що більше 60% хворих не мали щеплення проти цієї інфекції.

Профілактика кору

Єдиним надійним захистом від кору є вакцинація. У нашій країні вакцинопрофілактика кору в плановому порядку почала проводитися з 1967-1968рр. З 1986 року запровадили ревакцинацію проти кору. Згідно діючого Календаря щеплень вакцинацію проти кору проводять дітям у віці 12 місяців, ревакцинацію — у шість років. Дітям, що не були вакциновані проти кору, паротиту чи краснухи за віком у 12 місяців та в 6 років, щеплення починають робити у будь-якому віці до 17 років 11 місяців 29 днів. Дитина має отримати дві дози з дотриманням між ними мінімального інтервалу введення (1 місяць).

При виникненні осередку кору за місцем проживання чи в організованому колективі проводяться наступні протиепідемічні заходи: за контактними особами встановлюється медичне спостереження впродовж 21 дня; в організованих колективах забезпечують максимально можливу ізоляцію групи (класу) від іншого колективу на 21 день, забороняють приймання не щеплених осіб і осіб без довідки, про перенесене захворювання на кір на термін карантину. Протягом всього періоду спостереження щоденно у приміщеннях проводиться вологе прибирання з застосуванням деззасобів та часте провітрювання. Діти старші 1 року та дорослі особи, які не щеплені проти кору, не хворіли раніше на кір або не мають відомостей про щеплення за епідемічними показами підлягають щепленням проти кору протягом 72 годин з моменту контакту з хворим. Пасивну імунопрофілактику контактним особам проводять шляхом внутрішньом'язового введення імуноглобуліну нормального людини рідкого в перші 6 діб від моменту контакту в дозі відповідно до інструкції виробника при відсутності документального підтвердження про введення 2-х доз вакцини проти кору.